

Automaattisen sisällönkuvailun työryhmän kokous 12.5.2021

Paikalla: Mirja Anttila, Ilona Lindfors, Katriina Tiainen, Liisa Hilander, Maria Forsén, Mona Lehtinen, Taru Fröjdholm, Tarja Turunen, Outi Hintikka

Kokemuksia testauksesta

Katriina: testasi kokotekstiaartikkeleita. Toimi niissä ihan hyvin – vähän ihan väärää, jonkin verran liian laajoja. AI:lle oli hyvin hankala artikkeli, jossa oli paljon lainauksia.

Maria: testasi väitöskirjojen abstrakteja. Aika paljon tärkeitä termejä jäi puuttumaan. Teksteissä olisi myös uusia termejä YSOon. Tulkintakysymys, merkitseekö ylätasoa termejä liian laajoiksi vai hyväksyykö ne. Pelkästään oikeiksi hyväksytyjen määrä ei kerro totuutta, jos keskeisiä termejä jää kuitenkin puuttumaan.

Ilona: ei-väitöskirjoissa tuli parempia tuloksia kuin väitöskirjoissa. Sama ongelma kuin Marialla, eli AI ei löydä kattavasti olennaisinta sisältöä. Ei aina helppoa varmistaa, onko jokin termi väärä, jos se esiintyy ko. alalla usein.

Liisa: Turun yliopiston väitöskirjoja. Kopiointityökalu ei toiminut. Tulokset samassa aineistossa vaihtelivat eri päivinä. Työnkäytön tehostaminen hirvittää, jos ajatellaan että AI:n avulla kuka tahansa pystyy tekemään sisällönkuvailua - ei sovi kenen tahansa käyttöön. (Katriina komppaa.) Asiantuntija ymmärtää mistä virheet tulevat, mutta tuloksiin ei voi sokeasti luottaa. Ilona: mitä vähemmän tottunut tekemään, sitä houkuttelevammilta aihetta läheltä liippaavat termit näyttävät.

Taru: Tiivistelmiä. Parantaa sisällönkuvailua, kokonaisuutena hyvä työkalu apuna.

Tarja: hakutulokset parantuneet päivityksen jälkeen, väärrien määrä vähentynyt. Mikä on relevanssin perusta? Tavuviivat vaikuttavat joissain tapauksissa relevanssijärjestykseen. (Mona: ei pitäisi olla vaikutusta ainakaan suomeksi.) Joskus parempi käyttää englanninkielistä abstraktia, ehdotukset voivat olla parempia. Terveystieteissä olisi hyvä jos voisi käyttää myös MeSHiä. Aineistot joita ei kuvailla kirjastoissa, esim. opinnäytteet – voisi tarjota käytettäväksi aineiston tekijälle. Tietyllä pilottikurssilla osiona asiansanoitus, siellä tarjotaan FintoAI:ta kokeiltavaksi. Opiskelijat ovat olleet innostuneita. Sanojen yhteys toisiinsa tekstissä, voiko yrittää kehittää, huomioitaisiin yhteys ympärillä oleviin sanoihin (syövä ennuste, pääasia on syöpä).

Mirja: testasi väitöskirjojen tiivistelmiä eri tieteenaloilta ja yhden romaanin kokotekstin. Sama huomio kuin Ilonalla ja Marialla, eli AI ei löydä kaikkia keskeisimpiä käsitteitä. Tieteenalalla ei vaikutusta onnistumiseen. AI löytää helposti kuvailussa hyvin yleisesti eri aloilla käytettäviä termejä (esim. ennusteet), mutta pääasia voi jäädä pois (minkä ennuste). Romaanin kuvailu ei onnistunut.

Outi: lähinnä kaunoa, kustantajien antamista mainosteksteistä AI ei pystynyt tuottamaan kunnollista sisällönkuvailua.

Ilona: mistä relevanssi muodostuu, mitä relevanssipalkki kertoo, onko hyötyä? Mona: kertoo miten varma Annif on ehdotuksesta, palkki ei välttämättä ole toimiva oikeellisuuden mittarina.

Useammalla huomiona, että AI ei ehdottanut maantieteellisiä termejä, vaikka niitä oli tiivistelmässä. Myös aikaontologia kannattaa jatkossa ottaa mukaan.

Maria: toukokuussa tuli aina täysi (valittu) määrä ehdotuksia, maaliskuussa ei vielä

Jyväskylän yliopiston kanssa testi gradujen kuvailussa. Samaa olisi hyvä testata myös väitöskirjojen osalta ja prosessi olisi mietittävä niin, että tuotettu kuvailu on avoimesti ja helposti käytettävissä, eikä huku jonkin julkaisuarkiston metadatasiihoon.

Mitä seuraavaksi

Sovittiin että kirjoitetaan lyhyet koosteet havainnoista ja testauksessa heränneistä ajatuksista taulukon tulkinnan tueksi. Kooste voi olla ranskalaisilla viivoilla. Lomaketta voi vielä täydentää.

Mona ottaa vastuun yhteisen raportin koostamisesta, kaikki täydentävät ja kommentoivat raporttia. Mikä on raportin kohderyhmä? Sekä Annifin kehittäjätiimi, että suurempi yleisö, mutta kyseessä ei ole tieteellinen selvitys. Tulosten halutaan olevan avoimesti luettavissa.

Juhannukseen mennessä koosteet Monalle ja viimeiset viilaukset taulukkoon. Mona aloittaa raportin työstämisen kesällä ja palataan asiaan syksyllä; elokuussa ensimmäinen raakaversio raportista.

Seuraava kokous 31.8. klo 9.30-11.30